

Ahugin fyri tíðindafundinum hjá filmseftirlitunum var ikki stórur, bara tvey bløð og Sjónvarpið komu. Tólv fólk komu úr hinum Norðurlondunum á ráðsstevnuna í Føroyum. Hesar stevnur hava verið annað hvørt ár síðani 1971. Tann næsta verður í Íslandi í 1991.

Markið millum børn og vaksin 18 ár

– Filmseftirlitini í Norðurlondum mæla til, eftirlitini í teimum seks londunum fáa samskipaðar reglur at arbeiða eftir.

Semja um at verja børn og ung móti ráum harðskapi í filmum og, at aldursmarkið skal vera 18 ár.

Upplýsing og ráðgeving verður størsti parturin av virkseminum í framtíðini, nú myndbønd og fylgissveinasjónvarp floyma inn um øll landamørk.

At forða børnum og ungum í at siggja ráðan harðskapi.

Hetta er fremsta endamálið hjá filmseftirlitunum í øllum Norðurlondum. Og tey eru púra samd um, at tað er avgerandi neyðugt at verja tær ungu sálarnar og tey ungu sinnini móti tí stóðugt ráari og fúlari harðskapinum, ein partur av filmsidnaðinum sendir á marknaðin við eittans endamáli – at vinna pening.

Mótleikurin hjá teimum, sum eru sett í hesa verju, verður at hækka aldursmarkið úr 16 í 18 ár. Bara Finnland, Noreg og Føroyar hava 18 ára aldursmarkið millum at vera barn og vaksin. Hini londini, Danmark og Ísland, hava 16 ár sum hægsta mark og Sveríki er niðri á 15 árum.

Hetta, at samskipa aldursmarkini, var eitt mál, filmseftirlitsfólk úr teimum seks londunum, viðgjørdi í Havn

fýr vikuni.

Ráðstevnan endaði mikudagin og tá var tíðindafundur í Norðurlandahúsinum.

RÁÐGEVING FYRI FORBOD

Tíðimar broytast og í fjølmiðlaheiminum broytast tær skótari enn nógva aðrastaðni. Ov skjótt, vilja summi vera við.

Tøknin broytist so skjótt, at broytingarnar eru longu gjørdar, tá kjakið byrjaði um tær nú eru rættar ella ikki. Tann demokratiska prosessin klárar ikki at fylgja við, sum ein filmseftirlitsmaður segði á tíðindafundinum.

Tá filmseftirlitsfólk hittust fyri bara nokrum fáum árum síðani, tosaðu tey um biografílfilm. Men so komu myndbøndini (videofílfilmir) og nú eru fylgissveinarnar ovast á dagsskránni.

Arbeiðið hjá filmseftirliti-

num verður helst ráðgeving í framtíðini, skiltist á tíðindafundinum. Tey verða brukarafelagsskapir, sum við leiðbeining og frágreiðingunum um filmar, kunna hjálpa foreldrum at halda børnum sínum burtur frá „lohepnum“ ella „skaðiligum“ filmum og myndbøndum.

Sum dømi um slíka ráðgeving bleiv nevnt, at í sjónvarpsskráunum í bløðunum eigur at verða frágreiðing um allar filmar, sendir verða, so hyggjararnir nekulunda vita, hvat teir kunnu vænta at siggja.

NORÐURLENDSKIR FILMAR

– Vit vilja eisini virka fyri at fáa fleiri norðurlendskar filmar í umferð í Norðurlondum, søgdu filmseftirlitsfólkini. Í hesum orðum liggur, at norðurlendskir filmar eru góðir, sambært

virðismetanini hjá filmseftirlitunum. Ongin kundi heldur minnst, norðurlendskur filmur er vorðin bannaður. Dømi eru kortini. Filmseftirlitið í Føroyum vildi á sinni ikki loyva sýningar av danska filminum „Tandlæge på sengekanten“ – hann var einfaldliga ov týttisligur.

Øll londini hava fullkomið forboð móti vissum filmum. Hetta eru filmar, sum eru serliga ráir, oftast filmar við sadistiskum og/ella perversum harðskapi. Her eru londini samd. Hinvegin eru sjónvarmiðini ymisk viðvíkjandi pornografi og blasfemi (gudsspottari).

Í Íslandi fingur triggir filmur forboð í 1988. Har er sama regla sum í Danmark, at allar filmar hava 16 ára aldursmark. Er so talan um ein barnafilm ella annan film, børn tola at siggja, søkir innflytarin ella biografurin um loyvi at strika aldursmarkið. Í Danmark koma 300 nýggir filmar á marknaðin um árið og søkt verður um loyvi at strika aldursmarkið á eini 150.

Í Føroyum setti Filmseftirlitið forboðsstemplið á 23 filmar í fjór. Nakrir aðrir filmar finga góðkenning við teirri treyt, klipt varð úr teimum.

Hendan treyt verður brúkt í øllum Norðurlondunum. Filmseftirlitini klippa ikki sjálvi, men siga við tann, sum leigar út filmin, at filmurin verður ikki góðkendur, fyrr enn ávisar myndir eru kliptar úr honum. So avger útleigarin sjálvur, anta hann eftirlíkar ella sendir filmin av landinum aftur.

hbl